

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE

KLASA: UP/I-612-07/21-60/61

URBROJ: 517-10-2-2-22-20

Zagreb, 7. rujna 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, temeljem članka 33. stavka 2. i članka 29. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., OIB: 13148821633, Kupska 4, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Ekonerg d.o.o., OIB: 71690188016, Koranska 5, HR-10000 Zagreb za provedbu postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“, u Šibensko-kninskoj županiji, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravani zahvat „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“ u Šibensko-kninskoj županiji, nositelja zahvata Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, HR-10000 Zagreb, temeljem Studije Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“, koju su izradili u listopadu 2021., a dopunili u siječnju 2022. i travnju 2022., ovlaštenici Ekonerg d.o.o. iz Zagreba i Zeleni servis d.o.o. iz Splita, prihvatljiv je za ekološku mrežu, uz primjenu ovim Rješenjem propisanih mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A.) te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže (B.).

A. MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

Opće mjere:

1. U okviru izrade projektne dokumentacije za ishodenje akta za gradnju prema posebnim propisima izraditi separadni dio u kojem će biti prikazan način na koji su u projektnu dokumentaciju ugrađene mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže iz ovoga Rješenja.

2. O početku izvođenja zahvata obavijestiti ovo Ministarstvo i Javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda.

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja tijekom pripreme, izgradnje i korištenja zahvata

3. Radi zaštite ciljnog stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost te radi zaštite fragmentacije staništa pogodnih za šišmiše nove pristupne ceste planirati sa zapadne strane špilje Dobra voda ili ako bude potrebno s njene južne i sjeverne strane.
4. Radove na trasi dalekovoda uz špilju Dobra voda izvoditi izvan razdoblja pojačane aktivnosti šišmiša, od 1. studenog do kraja veljače.
5. Nakon završetka radova, radne i manipulativne površine sanirati i vratiti u doprirodno stanje.
6. Radove održavanja na dijelu trase dalekovoda uz špilju Dobra voda izvoditi izvan razdoblja pojačane aktivnosti šišmiša, od 1. studenog do kraja veljače.
7. Tijekom radova održavanja, pridržavati se širine koridora od 25 m te uklanjati samo onu vegetaciju (visoko drveće) na mjestima gdje je neophodno potrebno.
8. Zaštitno uže potrebno je označiti duž dvije dionice trase dalekovoda (prikazano u prilogu Slika 1.):
 - visina oznaka treba biti minimalno 20 cm
 - oznake trebaju biti postavljene na 60 % centralnog dijela raspona između stupova s razmakom između zastavica od približno 10 m (usklađen s dozvoljenim opterećenjima zaštitnog uža i stupova)
 - boja oznaka treba biti kontrastna (npr. crno-bijela) te dio oznake treba biti prekriven fosforescentnim premazom radni noćno aktivnih vrsta.

B. PROGRAM PRAĆENJA I IZVJEŠĆIVANJA O STANJU CILJEVA OČUVANJA I CJELOVITOSTI PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

Program praćenja kolizije ciljnih vrsta ptica POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i HR1000026 Krka i okolni plato potrebno je provoditi na dijelu trase na kojem su postavljene oznake, kao i na dijelu trase na kojem oznake nisu postavljene, u trajanju od dvije godine. Praćenje mora provoditi stručna osoba (ornitolog).

Izveštaj s rezultatima svih aktivnosti praćenja stanja i fotografijama možebitno stradalih ptica kao prilogom, nositelj zahvata u obvezi je dostaviti ovom Ministarstvu na kraju svake godine praćenja, najkasnije u roku mjesec dana od zadnjeg praćenja u godini. U izvješću nakon prve godine, mogu se predložiti mjere i aktivnosti u cilju smanjenja stradavanja ptica, ako su ona prisutna. Ovisno o rezultatima, u završnom izvještaju (koje sadrži pregled rezultata druge godine i analizu sumarnih podataka s prvom godinom praćenja), procijeniti postoji li potreba za daljnjim praćenjem te ako postoji predložiti dodatne mjere ublažavanja ili aktivnosti u cilju smanjenja utjecaja.

- II. Nositelj zahvata, Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, HR-10000 Zagreb, dužan je osigurati provedbu mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže kako je to određeno ovim Rješenjem.
- III. Ako nositelj zahvata, Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, HR-10000 Zagreb, ne provede mjere ublažavanja propisane ovim Rješenjem, provest će ih Ministarstvo na njegov trošak.
- IV. Ovo Rješenje izdaje se na rok od dvije godine.
- V. Rok važenja ovog Rješenja može se, na zahtjev nositelja zahvata Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, HR-10000 Zagreb, jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa Zakonom ili drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano ovo Rješenje.
- VI. Ako se na temelju rezultata provedenog programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže utvrdi da je provedbom zahvata unatoč primjeni mjera ublažavanja propisanih ovim Rješenjem došlo do značajnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, Ministarstvo će po službenoj dužnosti donijeti izmjenu Rješenja.
- VII. Ministarstvo može u bilo kojem trenutku ukinuti ovo Rješenje, u cijelosti ili djelomično, u slučaju nepridržavanja propisanih mjera ublažavanja ili nastanka nepredviđenih događaja s negativnim učincima na prirodu.
- VIII. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.
- IX. Sastavni dio ovoga Rješenja je prilog:
Slika 1. Dvije dionice dalekovoda DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine na kojima je potrebno označiti zaštitno uže (*Slika je preuzeta iz Studije Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“, Ekonerg d.o.o. i Zeleni servis d.o.o., travanj 2022. – str. 166.*)

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo) zaprimilo je 15. listopada 2021. g. zahtjev nositelja zahvata Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Ekonerg d.o.o., Koranska 5, HR-10000 Zagreb za provedbu postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“, u Šibensko-kninskoj županiji. U zahtjevu su navedeni svi podatci o nositelju zahvata i priloženi svi dokumenti sukladno odredbama članka 31. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode (u daljnjem tekstu: Zakon).

U provedbi postupka, dopisom KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-21-2 od 21. listopada 2021. g. zatraženo je prethodno mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (u

daljnjem tekstu: Zavod) o mogućnosti značajnog negativnog utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Ministarstvo je 1. prosinca 2021. g. zaprimilo prethodno mišljenje Zavoda (KLASA: 612-07/21-38/1184, URBROJ: 517-12-2-3-2-21-2 od 26. studenog 2021. g.) u kojem se navodi da je Studiju Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (u daljnjem tekstu: Studija GO) u bitnom potrebno nadopuniti sljedećim. Vezano uz istraživanje ptica koje se navodi u poglavlju 1.3.1 *Metodologija i rezultati terenskih istraživanja*, 1.3.1.1. *Istraživanje ptica*, nije jasno u kojem je vremenskom razdoblju i kojom metodologijom provedeno terensko istraživanje ptica te je time potrebno nadopuniti Studiju GO. Kako bi se utvrdio potencijalni utjecaj planiranog zahvata na ciljne vrste ptica potrebno je koristiti smjernice kao što su npr. NatureScot (Heritage, S.N., 2016. *Assesment and mitigation of impacts of power lines and guyed meteorological masts on birds.*, Heritage, S.N., 2017. *Recommended burd survey methods to inform impact assessment of onshore wind farms.* SNH Guidance. Scottish Natural Heritage, Battleby). Sukladno navedenim smjernicama potrebno je u nadopuni dostaviti u kojem periodu je napravljeno istraživanje, koliko sati su promatrane ptice, je li korištena metoda promatranja preleta sa stalnih točaka (VP, eng. „Vantage point watches“) i ako je korištena koja mjesta su odabrana, koliko je sati provedeno na svakom VP i drugo. Vezano uz ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost POVS područja HR2001371 Područje oko Dobre vode s obzirom na to da u Glavnoj ocjeni nije analiziran točan utjecaj vibracija na navedeni ciljni stanišni tip tijekom izvođenja radova kopanja, potrebno ga je utvrditi na način da stručnjak statičar analizira planirane radove te predvidi eventualne posljedice koje će njima nastati. Sukladno rezultatima statičke analize potrebno je po potrebi revidirati ocjenu utjecaja na ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost i predložiti odgovarajuće mjere ublažavanja, ukoliko su potrebne te time nadopuniti Studiju GO. U Studiji GO za izračun gubitka staništa za ciljne vrste šišmiša korištena je baza podataka o pokrovu i namjeni korištenja zemljišta CORINE Land Cover (2018.) (CLC). S obzirom da Karta prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016) preciznije određuje staništa potrebno je izračunati gubitak pogodnih staništa za ciljne vrste šišmiša prema Karti staništa te utjecaj sagledati u odnosu na ciljeve očuvanja POVS-a HR2001371 Područje oko Dobre vode. Također potrebno je navesti na koji način se planira održavanje trase dalekovoda. Ukoliko će se trasa dalekovoda održavati košnjom, potrebno je navedeno uzeti u obzir u analizi utjecaja. U Studiji GO navodi se da je moguće svjetlosno onečišćenje i time uznemiravanje ciljnih vrsta šišmiša ukoliko se radovi budu odvijali noću ali za ublažavanje navedenog utjecaja nije propisana mjera ublažavanja. U Studiji GO se također navodi kako neće doći do negativnog utjecaja uznemiravanja ciljnih vrsta ptica koje su aktivne u sumrak i po noći za vrijeme izvođenja radova izgradnje dalekovoda s obzirom da se radovi planiraju provoditi danju. Potrebno je navedeno uskladiti, odnosno navesti doba dana u kojem će se izvoditi pripremni radovi i radovi izgradnje dalekovoda i po potrebi propisati mjeru ublažavanja utjecaja svjetlosnog onečišćenja odnosno uznemiravanja ciljnih vrsta koje su aktivne u sumrak ili noću. U Studiji GO vezano uz utjecaj tijekom korištenja dalekovoda na ciljne vrste ptica POP-ova HR1000026 Krka i okolni plato i HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora navedeno je da se ne očekuje negativan utjecaj elektrokucije na ciljne vrste grabljivica zbog dovoljnog razmaka između vodova. Potrebno je obrazložiti navedenu tvrdnju s obzirom na to da u Studiji GO nigdje nije naveden razmak između vodova dalekovoda. Također u nadopuni je potrebno navesti jesu li ciljne vrste grabljivica zabilježene na užem području planiranog dalekovoda. Uvidom u analizu utjecaja u Studiji GO nije jasno na temelju čega je isključen utjecaj kolizije s dalekovodom za ciljne vrste ptica grabljivica (s obzirom na to da je razmak između vodova vezan za isključivanje elektrokucije a ne potencijalne kolizije te je to potrebno navesti u nadopuni), osobito uzimajući u obzir da je prepoznat utjecaj uslijed kolizije za pojedine ciljne

vrste ptica. Vezano uz Sliku 5.1.1-1 Područje unutar plavog pravokutnika na kojem nije dopuštena sječa vegetacije ili probijanje pristupnih puteva u blizini špilje Dobra voda u Studiji GO za propisane mjere ublažavanja utjecaja na POVS HR2001371 Područje oko Dobre vode potrebno je pojasniti nalazi li se označeni plavi pravokutnik unutar obuhvata zahvata (vezano uz propisane mjere ublažavanja 2. *Ako bude potrebno, nove pristupne ceste planirati sa zapadne strane špilje Dobra voda ili s njene južne i sjeverne strane, izvan područja označenog na kartografskom prikazu* i 3. *Ne uklanjati vegetaciju unutar područje označenog na kartografskom prikazu*). Ukoliko se navedeno područje ne nalazi unutar obuhvata zahvata, za njega se ne mogu propisivati mjere ublažavanja negativnih utjecaja a ukoliko se nalazi u obuhvatu zahvata potrebno je definirati tko će i kada planirati nove pristupne ceste. Mjeru „*Provoditi mjere očuvanja ciljnih vrsta POP područja HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i POP područja HR1000026 Krka i okolni plato prema Pravilniku o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže (Narodne novine, br. 25/20 i 38/20)*“ potrebno je izbrisati s obzirom da ne predstavlja mjeru ublažavanja te navesti mjere specifične za pojedinu ciljnu vrstu ukoliko je prepoznat značajan negativan utjecaj zahvata. Vezano uz kumulativni utjecaj planiranog zahvata, analizom u Studiji GO utvrđeno je da će doći do gubitka od oko 0,19 % pogodnih staništa za ciljne vrste šišmiša u odnosu na cilj očuvanja. Potrebno je ponoviti analizu kumulativnog gubitka pogodnog staništa za ciljne vrste šišmiša POVS-a HR2001371 Područje oko Dobre vode prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016), odnosno korigirati površinu ovisno o tome na koji način se planira održavanje trase dalekovoda. U Studiji GO nije propisan program praćenja stanja ekološke mreže. U poglavlju 5.2. Prijedlog programa praćenja stanja ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže potrebno je izmijeniti postojeći naziv POP područja (POP Cetina) s analiziranim Područjima očuvanja značajnim za ptice POP HR1000026 Krka i okolni plato i HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora. S obzirom da je prepoznat negativna utjecaj kolizije s vodovima predmetnog dalekovoda na ciljne vrste jarebica kamenjarka, ušara i ćukavica, potrebno je propisati program praćenja za navedene ciljne vrste, odnosno pratiti učinkovitost propisanih mjera ublažavanja navedenog negativnog utjecaja.

Na temelju prethodnog mišljenja Zavoda, Ministarstvo je Zaključkom (KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-21-4 od 9. prosinca 2021. g.) zatražilo nadopunu Studije GO. Doradenu Studiju GO (Ekonerg d.o.o., Zeleni servis d.o.o., Zagreb, siječanj 2022.), Ministarstvo je zaprimilo u zadanom roku, 12. siječnja 2022. g. te je zaprimljeno dostavilo 19. siječnja 2022. g. (KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-22-6) Zavodu na prethodno mišljenje. Ministarstvo je Zavodu 18. veljače 2022. g. uputilo požurnicu (KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-22-7).

Ministarstvo je 10. ožujka 2022. g. zaprimilo mišljenje Zavoda (KLASA: 612-07/21-38/1184, URBROJ: 517-12-2-3-2-22-5) u kojem se navodi u Studiji GO prema dostavljenoj nadopuni, udaljenosti između vodiča planiranog bit će definirane kroz razradu glavnog projekta no u trenutnoj fazi smatra se da će najmanja udaljenost između vodiča dalekovoda iznositi približno 4,5 m. Najmanje udaljenosti između dijelova dalekovoda pod naponom i uzemljenih dijelova su razmaci između rogova zateznih izolatorskih lanaca. Predmetni razmaci definirani su nazivnim naponskim nivoom dalekovoda (110 kV) i propisanim minimalnim stupnjem izolacije. Točan razmak bit će definiran kroz razradu glavnog projekta, a u trenutnoj fazi projekta planiran je razmak oko 1 m. Kako se navodi u Studiji GO, terensko istraživanje ptica nije bilo provedeno s obzirom na to da se na temelju dostupnih podataka mogla procijeniti značajnost potencijalnih utjecaja tijekom izgradnje i korištenja planiranog zahvata na ciljne vrste ptica i na staništa ciljnih vrsta ptica, što je bilo potrebno pojasniti u traženoj nadopuni.

Nadalje terensko istraživanje šišmiša provedeno je na području planiranog zahvata od 08. do 10. 06. 2021. g. a uključivalo je standardne metode praćenja stanja i aktivnosti prisutnih populacija šišmiša snimanjem njihovog glasanja pomoću ultrazvučnih detektora duž linijskog transeka i na stacionarnoj točki, pregledavanje poznatih antropogenih i speleoloških objekata te vodenih tijela kao potencijalnih lovnih staništa (istraživanje je provedeno sukladno smjernicama UNEP/EUROBATS, Battersby i comp. 2010.). Rezultati istraživanja, odnosno provedenih analiza, dostavljeni su u prilogu Studije GO. Studija GO nadopunjena je tablicom (*Tab. 1.3.1.1.-1 Datumi i metode istraživanja ptica iz korištene literature*) u kojoj je navedena korištena literatura te u njima korištena metoda istraživanja ptica. Uvidom u nadopunjenu Studiju GO vidljivo je da je metodologija istraživanja faune ptica nije dopunjena informacijama koje su vrste ptica zabilježene na pojedinim lokacijama, u kojem razdoblju, koja mjesta su odabrana niti koliko sati je provedeno na prebrojavanju na točki, kao ni kolika je dužina, trajanje i lokacija istraživanja metodom nestandardiziranog prebrojavanja, kako je bilo traženo u prijašnjoj nadopuni. U nadopunjenoj Studiji GO analizirane su skupine ptica koje su ugrožene kolizijom s dalekovodima s posebnim osvrtom na najrizičnije ciljne vrste okolnih POP područja ekološke mreže. S obzirom na prepoznati negativan utjecaj na ciljne vrste jarebica kamenjarka, čukavica i ušara uslijed kolizije s vodovima dalekovoda propisana je mjera ublažavanja: potrebno je zaštitno uže adekvatno označiti duž dvije dionice trase dalekovoda. Oznake trebaju zadovoljiti sljedeće uvjete: visina oznaka treba biti minimalno 20 cm, oznake trebaju biti postavljene na 60 % centralnog dijela raspona između stupova s razmakom između zastavica od približno 10 m (usklađen s dozvoljenim opterećenjima zaštitnog užeta i stupova), boja oznaka treba biti kontrastna (npr. crno-bijela) te dio oznake treba biti prekriven fosforescentnim premazom radi noćno aktivnih vrsta. S obzirom na to da planirani zahvata ne prolazi staništima pogodnim za gniježđenje ciljnih vrsta grabljivica, za njih je isključena mogućnost utjecaja predmetnog zahvata. Međutim također navodi se da se ne može isključiti prisustvo ciljne vrste zmijara s obzirom da se na području zahvata nalaze staništa pogodna za lov te da ga je kao i škanjca osaša moguće očekivati u manjim brojevima za vrijeme proljetne i jesenske migracije. Navodi se da mjere ublažavanja od kolizije propisane za druge vrste imaju pozitivna učinak na dodatno smanjenje rizika od kolizije i kod grabljivica. Nadalje se navodi da se ne očekuje smrtnost od kolizije i elektrokucije zbog dovoljnog razmaka između vodova dalekovoda. Za ciljne vrste ptica propisan je program praćenja: Temeljem procijenjenih utjecaja izgradnja i korištenja dalekovoda DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže POP-ova HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i HR1000026 Krka i okolni plato, praćenje kolizije i pretraživanje stradalih jedinki ispod vodova potrebno je provoditi na dijelu trase na kojem su postavljene oznake i na dijelu trase na kojem oznake nisu postavljene u trajanju od dvije godine. Studija GO nadopunjena je analizom utjecaja vibracija koje nastaju prilikom izvođenja radova na 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost ne temelju istraživanja Rodríguez i Bascompta (2020) (Rodríguez, R., Bascompta, M., 2020. Vibration Analysis and Empirical Law Definition for Different Equipment in a Civil Construction, Appl Sci., 10, 4689; doi:10.3390/app10144689). Studija GO je nadopunjena izračunom gubitka staništa i kumulativnim utjecajem koristeći Kartu prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016). U mišljenju se navodi da je uz dopunu Studije GO zahvat prihvatljiv uz primjenu predloženih mjera ublažavanja i provedbu predloženog programa praćenja.

Na temelju prethodnog mišljenja Zavoda, Ministarstvo je ponovno Zaključkom (KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-22-9 od 16. ožujka 2022. g.) zatražilo nadopunu Studije GO. Dorađenu Studiju GO (Ekonerg d.o.o., Zeleni servis d.o.o., Zagreb, travanj 2022.), Ministarstvo je zaprimilo u zadanom roku, 15. travnja 2022. g.). Uvidom u dostavljenu Studiju GO zaključeno je da su sve primjedbe uvažene i ugrađene.

O podnesenom zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 31. stavku 7. Zakona, Ministarstvo je na internetskim stranicama 21. travnja 2022. g. objavilo Informaciju o zahtjevu za provođenje postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-22-11).

Ministarstvo je 21. travnja 2022. g., temeljem odredbi članka 38.a stavka 2. Zakona, donijelo Odluku o upućivanju Studije Glavne ocjene za zahvat „Dalekovod DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“ na javnu raspravu u trajanju od trideset (30) dana (KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-22-12) te je Zamolbom za pravnu pomoć (UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-22-13 od 21. travnja 2022.) glede koordinacije i provedbe javne rasprave, uključujući javni uvid i izlaganje, povjerilo Upravnom odjelu za zaštitu okoliša, prostorno uređenje, gradnju i komunalne poslove Šibensko-kninske županije, Trg Pavla Šubića I. br. 2, HR-22000 Šibenik.

Ministarstvo je 10. svibnja 2022. g. zaprimilo od Upravnog odjela Obavijest o javnoj raspravi. Na internetskim stranicama Ministarstva, 13. svibnja 2022. g., objavljena je Informacija o odluci da se Studija Glavne ocjene za zahvat: „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“, upućuje na javnu raspravu (KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-22-15 od 13. svibnja 2022.).

Ministarstvo je 6. srpnja 2022. g. zaprimilo od Upravnog odjela Izvješće o provedenoj javnoj raspravi (KLASA: 351-02/22-01/26, URBROJ: 2182-16/29-22-12 od 1. srpnja 2022.) i Zapisnik s javnog izlaganja (KLASA: 351-02/22-01/26, URBROJ: 2182-16/29-22-8 od 7. lipnja 2022.). U izvješću je navedeno da je javna rasprava održana od 18. svibnja 2022. g. do 17. lipnja 2022. g. Oglas o javnoj raspravi objavljen je 9. svibnja 2022. g. u dnevnom tisku Slobodna Dalmacija, 10. svibnja 2022. g. na mrežnim stranicama Šibensko-kninske županije, 11. svibnja 2022. g. na mrežnim stranicama Općine Primošten i 18. svibnja 2022. g. na mrežnim stranicama Grada Šibenika. Javni uvid u Studiju GO bio je omogućen za vrijeme trajanja javne rasprave, svakim radnim danom u uredovno vrijeme u prostorijama zgrade Šibensko-kninske županije, Trg Pavla Šubića I. br. 2, Šibenik. Javno izlaganje održano je 7. lipnja 2022. g., s početkom u 12,00 sati u dvorani Gradske knjižnice Juraj Šižgorić Šibenik, Poljana 6, Šibenik. Na javnom izlaganju bili su prisutni predstavnici Upravnog odjela, predstavnik nositelja zahvata Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., predstavnici ovlaštenika tvrtke Ekonerg d.o.o. i tvrtke Zeleni servis d.o.o., predstavnici Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda i predstavnici zainteresirane javnosti. Primjedbe na javnom izlaganju su se, u bitnom, odnosile na gradnju dalekovoda kroz naseljena područja u blizini kuća i ljudi čime se ne vodi briga o zdravlju ljudi te o udarima groma pri čemu je došlo do oštećenja objekata te također da zašto se dalekovod ne riješi podzemno. Odgovori predstavnika ovlaštenika i nositelja zahvata na primjedbe s javnog izlaganja su bili, u bitnom, sljedeći: u dokumentu Studija GO za zahvat DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine radi se o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i da je proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš te da je utjecaj na naselja i stanovništvo bio obrađen u sklopu Elaborata zaštite okoliša na koji se moglo dati komentare u roku trideset dana. Također da je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem navedenog Elaborata izdalo Rješenje da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš već samo postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Dalekovodi se ne mogu postavljati zračno pa kabelski, osim distributivnih, odnosno da može ići podzemno od

trafostanice do neke određene udaljenosti. Nakon toga više nije bilo zahtjeva za daljnjom raspravom te je javno izlaganje završilo u 12,30 sati.

U Izvješću je navedeno da je za vrijeme trajanja javne rasprave Upravni odjel zaprimio sljedeće primjedbe: primjedba tvrtke Nanovo d.o.o. (primjedba dva puta zaprimljena putem elektroničke pošte, 3 i 6 minuta izvan roka), primjedba Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda (KLASA: 351-02/22-01/1, URBROJ: 2182-52-22-2 od 6. lipnja 2022. g.). Također, u sklopu dostavljenog Izvješća svoje primjedbe na planirani zahvat iznio je i Upravni odjel (KLASA: 351-02/22-01/26, URBROJ: 2182-16/29-22-12 od 1. srpnja 2022. g.).

Primjedbe tvrtke Nanovo d.o.o. odnosile su se, u bitnom, da dio trase budućeg dalekovoda prolazi kroz gospodarsku zonu Podi, odnosno granicom te zone te da tvrtka kupuje zemljište u neposrednoj blizini buduće trase. Tvrtka planira graditi pogon za proizvodnju eksplozivnih tvari i skladište eksplozivnih stvari u neposrednoj blizini dalekovoda te je isto neprihvatljivo iz sigurnosnih razloga te također zašto nije planiran podzemni vod. Primjedba nije prihvaćena s obzirom na to da navedeno nije predmet postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Ministarstvo je 22. srpnja 2022. godine zatražilo Zaključkom (KLASA: UP/I-612-07/21-60/61, URBROJ: 517-10-2-2-22-17) očitovanje nositelja zahvata na pisane primjedbe Upravnog odjela i Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda zaprimljene tijekom javne rasprave.

Ministarstvo je zaprimilo, u zadanom roku, 3. kolovoza 2020. g. odgovore na dostavljene primjedbe. Primjedbe Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda odnosile su se, u bitnom, na pitanja povezana s blazinom speleološkog objekta Dobra voda s obzirom da nije poznato na koji način će se vršiti postavljanje temelja stupova da će se radovi provoditi u neposrednoj blizini objekta da li će provedbom zahvata doći do promjene stanišnih uvjeta u speleološkom objektu odnosno do značajnih negativnih utjecaja na ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Također s obzirom da se nosivi stup dalekovoda nalazi na udaljenosti od oko 100 m od ulaza u špilju Dobra voda te da pravac dalekovoda prolazi na udaljenosti od oko 40 m od špilje, Javna ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda smatra da je potrebno da se trasa koliko god je to moguće s obzirom na uvjete izmakne prema zapadu. Primjedbe Upravnog odjela odnosile su se, u bitnom, na pitanja povezana s blazinom speleološkog objekta Dobra voda. Lokacija trase planiranog dalekovoda prolazi u neposrednoj blizini špilje na oko 40 m od planirane trase, između dva stupa dalekovoda udaljena od oko 100 m sjeverozapadno odnosno jugozapadno. S obzirom da se radi o krškom terenu te da će se za izvođenje zahvata koristiti mehanizacija za utemeljenje stupova zbog male udaljenosti od špilje Dobra voda moguć je negativan utjecaj na šišmiše te Upravni odjel smatra da je potrebno udaljiti planiran stupove od špilje Dobra voda na udaljenost od najmanje 200 m.

Zahvat se nalazi na maloj udaljenosti od špilje Dobra voda koja predstavlja ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost, a unutar POVS-a HR2001371 područje oko Dobre vode. Za potrebe Studije GO provedena su istraživanja te je izrađena procjena mogućih utjecaja na ciljne vrste šišmiša (Izvješće „Istraživanje faune šišmiša na lokaciji izgradnje dalekovoda DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine, Biota j.d.o.o., rujan 2021.). Kako bi se utjecaji na špilju Dobra voda i ciljne vrste šišmiša dodatno ublažili u dogovoru s nositeljem zahvata stupovi

najbliži špilji odmaknuti su na najveći mogući raspon od špilje pa su tako najbliži stupovi na trasi planirani na udaljenostima od oko 100,68 m (nosivi stup) i 135,81 m (zatezni stup). Mogućnost vibracija na ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost isključena je temeljem mišljenja stručnjaka – statičara. Odmicanjem stupova od špilje Dobra voda na maksimalnu moguću udaljenost s aspekta tehničkih mogućnosti u projektiranju stupova dalekovoda, isključena je mogućnost nastanka značajnih negativnih utjecaja na ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost i ciljne vrste šišmiša uslijed izvođenja radova i time povezanom opasnošću od vibracija. S obzirom na sve navedeno i primjenom predloženih mjera ublažavanja može se isključiti značajan negativan utjecaj dalekovoda te ne postoji objektivni razlog za izmještanje stupova na udaljenost od najmanje 200 m i izmještanje trase koliko god je to moguće prema zapadu od špilje Dobra voda.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, Studiju GO,, primjedbe i prethodno mišljenje Zavoda te utvrdilo sljedeće.

Planirani zahvat odnosi se na izgradnju dalekovoda „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“ ukupne dužine trase 21,5 km. Trasa dalekovoda usmjerena je u pravcu sjeveroistoka (paralelno s postojećim DV 35 kV) no nakon 2,2 km se lomi prema istoku. Trasa se spušta strmim terenom prema naselju Banovci od kuda se usmjerava prema sjeveru do lokacije Platno. Od tuda se usmjerava prema sjeveru, križa postojeći DV 110 kV Bilice – Trogir te dolazi do trase planiranog DV 2x110 kV Bilice – Boraja. Dolaskom do trase planiranog DV 2x110 kV Bilice – Boraja trasa se smješta u koridor između planiranog dalekovoda i postojećeg DV 110 kV Bilice – Trogir. U nastavku trasa se vodi paralelno s trasom planiranog DV 2x110 kV Bilice – Boraja te dolazi do TS Podi. Od lokacije TS Podi trasa jednosistemskog voda prema Ražanima se usmjerava prema sjeverozapadu i nakon 4,5 km dolazi do trase postojećeg DV 2x110 kV Bilice – Ražine I. U nastavku se predviđa koristiti postojeću trasu DV 2x110 kV Bilice – Ražine I do lokacije križanja s cestom DC58. Prije križanja s DC58 predviđeno je izgraditi novi stup za prijelaz iz zračnog u kabelski vod. Od te lokacije u koridoru postojeće prometnice položiti će se kabel u duljini od oko 500 m do budućeg GIS postrojenja TS Ražine. Predmetni dalekovod izgradit će se na čeličnorešetkastim stupovima oblika glave „jela“ gdje je predviđeno vodiče zavjesiti na konzole raspoređene u tri razine, međusobno nesimetrične, dok je zaštitno uže predviđeno zavjesiti na vrh stupa. Temelji stupova izvest će se kao armiranobetonske raščlanjene temelje ili kao armiranobetonske blok temelje ili kao armiranobetonske temelje na ploči. Ugradit će se tipične alučelične vodiče za 110 kV naponski nivo. Najmanje udaljenosti između vodiča dalekovoda iznositi će približno 4,5 m.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, poveznica: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_08_80_1669.html) zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže – Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001371 Područje oko Dobre vode. Zahvat se također nalazi na oko 0,27 km od Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora te na oko 6,6 km od POP-a HR1000026 Krka i okolni plato. POP-ovi HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i HR1000026 Krka i okolni plato su kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđena 17. listopada 2013. g. Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13). Ciljevi očuvanja za predmetne POP-ove propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 25/20 i 38/20, dostupno na poveznici https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2020_03_38_822.html). POVS HR2001371 Područje oko Dobre vode je kao područje od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI)

objavljeno u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. Predmetni POVS prvotno je potvrđen provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). Ciljevi očuvanja za predmetni POVS objavljeni su na mrežnoj stranici Ministarstva

https://www.dropbox.com/sh/3r4ozk30a21xzdz/AADuvuru1itHSGC_msqFFMAMa?dl=0&preview=Ciljevi_ocuvanja_15022021.xlsx

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2001371 Područje oko Dobre vode su: 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost, južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumequinum*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*).

Ciljne vrste POP-a HR1000026 Krka i okolni plato su: crnoprugasti trstenjak (*Acrocephalus melanopogon*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), bukavac (*Botaurus stellaris*), ušara (*Bubo bubo*), ćukavica (*Burhinus oedicnemus*), kratkoprsti ševa (*Calandrella brachydactyla*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), mali sokol (*Falco columbarius*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), voljić maslinar (*Hippolais olivetorum*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), velika ševa (*Melanocorypha calandra*), bukoč (*Pandion haliaetus*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), mali vranac (*Phalacrocorax pygmeus*), siva štijoka (*Porzana parva*), riđa štijoka (*Porzana porzana*), mala štijoka (*Porzana pusilla*), značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, crvenokljuni labud *Cygnus olor*, liska *Fulica atra*, kokošica *Rallus aquaticus*).

Ciljne vrste POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora su: jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), ždral (*Grus grus*), voljić maslinar (*Hippolais olivetorum*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*).

Trasa planiranog dalekovoda DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine prolazi kroz POVS HR2001371 Područje oko Dobre vode u dužini od oko 1,5 km. Unutar POVS-a HR2001371 Područje oko Dobre vode nalaze se dva špiljska objekta koje predstavljaju ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost: špilja Dobra voda na udaljenosti od oko 47,2 m od trase dalekovoda i Stražbenica špilja na udaljenosti od oko 1,95 km od trase dalekovoda. Cilj očuvanja za ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost je da je potrebno očuvati speleološki objekt koji odgovara opisu stanišnog tipa. Utjecaj tijekom pripremnih radova i montaže dalekovoda ne očekuju se na Stražbenica špilju jer će se radovi izvoditi u neposrednoj blizini trase dalekovoda na dovoljnoj udaljenosti od navedenog špiljskog objekta. Špilja Dobra voda nalazi se na udaljenosti od oko 47,2 m od trase dalekovoda a najbliži stupovi na trasi su planirani na udaljenostima od oko 100,68 m (nosivi stup) i 135,81 m (zatezni stup). Tijekom izvođenja radova kopanja za potrebe temeljenja stupova mogući su privremeni utjecaji

stvaranja buke i prašine međutim navedeni utjecaji su privremeni i vezani uz trajanje radova. Tijekom izvođenja radova nastaju i vibracije od korištenja radne mehanizacije. U istraživanju Rodríguez i Bascompta (2020) definiran je izračun za određivanje širenja vibracija duž udaljenosti na gradilištu ne temelju utjecaja koji stvaraju svi mogući elementi vibracije, egzogeni i endogeni, uključujući i radno mehanizaciju koja radi pojedinačno ili u bilo kojoj mogućoj kombinaciji i broju i to za tri različita tipa radne mehanizacije (bager, ripper i čekić za razbijanje). Rezultati istraživanja pokazali su da je širenje vibracija različito u ovisnosti o tipu građevinske mehanizacije te tlu odnosno stijenskoj masi. Kada je stijenska masa jako fragmentirana ili se radi o tlu, njena reakcija na prijenos vibracija nije savršeno elastična tj. ima učinak prigušenja i to pod utjecajem više varijabli kao što su vrsta tla/stijene, vlaga ili frekvencija izvora vibracija. Provedenim istraživanjem na stijenskoj masi utvrđeno je da se već na 30 m udaljenosti od lokacije gdje radi radna mehanizacija koje ne emitira značajne vibracije tj. na 40 m gdje radi radna mehanizacije koja emitira značajne vibracije postižu vrlo niske vrijednosti vibracija za sva tri ispitivana tipa radne mehanizacije, i to znatno niže od graničnih vrijednosti utvrđenih međunarodnim standardima. Istovjetno provedeno istraživanje na tlu zbijenog zrnatog materijala daje jednake rezultate vibracija na već 50 m udaljenosti od lokacije gdje radi radna mehanizacija. Kod tla visoko fragmentiranih škriljevaca i praškastih materijala jednaki rezultati vibracija utvrđeni su na udaljenosti od 150 m od lokacije gdje radi radna mehanizacija. S obzirom da se lokacija šireg područja špilje Dobra voda nalazi na rudistnim vapnencima, srednjoeocenskim foraminiferskim vapnencima te srednjo- i gorenjoeocenskim flišnim naslagama, koji nemaju karakteristike škriljevaca i praškastih materijala, može se zaključiti da će se utjecaj vibracija tokom rada radne mehanizacije osjetiti na maksimalnoj udaljenosti od 50 m. S obzirom na navedeno te da se lokacija predmetne špilje nalazi na udaljenosti od oko 100,68 m i 135,81 m od lokacija planiranih stupova, može se isključiti negativan utjecaj vibracija tokom rada radne mehanizacije na špiljski objekt Dobra voda. Također tijekom građenja neće doći do prenamjene površine ciljnog stanišnog tipa jer je dalekovod planiran na dovoljnoj udaljenosti.

Ciljne vrsta šišmiša (veliki potkovnjak, južni potkovnjak, riđi šišmiš) zabilježene su kao porodiljne kolonije na lokaciji špilje Dobra voda te kod naselja Plenčiči (veliki potkovnjak). Cilj očuvanja za ciljnu vrstu južni potkovnjak je očuvana porodiljna kolonija u brojnosti od najmanje 10 do 20 jedinki, očuvana skloništa (podzemni objekti, osobito Dobra voda) i lovna staništa u zoni od 2160 ha (bjelogorična šuma, mozaična staništa šuma, grmolike vegetacije, šikara i livada s voćnjacima povezana s linearnim elementima krajobraza (drvoredi, živice). Cilj očuvanja za ciljnu vrstu veliki potkovnjak je očuvana porodiljna kolonija u brojnosti od najmanje 250 do 350 jedinki te skloništa (podzemni objekti, osobito Dobra voda) i lovna staništa u zoni od 2160 ha (bjelogorične šume, pašnjaci, grmlje, redovi drveća, livade s voćnjacima). Cilj očuvanja za ciljnu vrstu riđi šišmiš je očuvana porodiljna kolonija u brojnosti od najmanje 30 do 100 jedinki, očuvana skloništa (podzemni objekti, osobito Dobra voda) i lovna staništa u zoni od 2160 ha (bogato strukturirane bjelogorične šume, područja s ekstenzivnom poljoprivredom, vlažna staništa). Radovi čišćenja terena od vegetacije neće utjecati na gustu vegetaciju oko špilje Dobra voda i lokvu ispred nje, važnu za šišmiše, jer se trasa čisti na mjestima gdje su šumska staništa u širini do 25 m od dalekovoda, a lokacija špilje je na udaljenosti od oko 47 m. Tijekom pripremnih radova i montaže dalekovoda moguć je utjecaj na površinama tla koje je potrebno očistiti od vegetacije za potrebe gradnje temelja dalekovoda (ukupno 5 stupova unutar POVS područja HR2001371 Područje oko Dobre vode) i za potrebe radova postavljanja stupova i vodova dalekovoda te ostalih zaštitnih elemenata dalekovoda. S obzirom da je širina predviđene prosjeke kroz šumsku vegetaciju za dalekovod 25 m a da dionica dalekovoda prolazi u duljini od 1,5 km kroz POVS HR2001371 Područje oko Dobre vode uklonit će se oko 2,13 ha šumskih staništa gdje su stabla visine 3 m i više. Na

ostatku trase nalaze se mozaici kultiviranih površina, kamenjarska travnjačka staništa, sastojine oštrogličaste borovice i brnistre te nije potrebno kositi ili sjeći veće površine za postavljanje dalekovoda. Privremeni utjecaj tijekom radova uslijed čišćenja vegetacije na mjestu iskopa i gradnje temelja dalekovoda bit će na oko 0,3 ha ako se uzme buffer oko svakog stupa od oko 10 m kao manipulativna površina što iznosi 0,01 % od ukupne površine navedene kao cilj očuvanja te se radi o privremenom utjecaju koji nije značajan. Za pristup trasi planiranog dalekovoda koristit će se postojeće ceste, a u slučaju potrebe za gradnjom novih cesta iste će se planirati sa zapadne strane špilje Dobra voda (ili s njene južne i sjeverne strane) kako bi područje ostalo očuvano od fragmentacije staništa. Također radovi će se izvoditi izvan perioda pojačane aktivnosti šišmiša odnosno od 1. studenog do kraja veljače. Stupovi najbliži špilji Dobra voda su planirani na udaljenostima od oko 100,68 m (nosivi stup) i 135,81 m (zatezni stup). Prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016) zatezni stup nalazi se na stanišnom tipu I.5.2. Maslinici dok se nosivi stup nalazi na mozaiku stanišnih tipova D.3.4.2.3./E. Sastojine oštrogličaste borovice/Šume. Tijekom korištenja dalekovoda trajno će ostati prenamijenjena površina temelja ($5 \times \text{oko } 60 \text{ m}^2 = 300 \text{ m}^2$ ili 0,03 ha) što iznosi 0,001 % od ukupne površine navedene kao cilj očuvanja te se radi o utjecaju koji nije značajan. Za potrebe održavanja dalekovoda čistiti će se dijelovi šumskih staništa u širini sigurnosnog pojasa od 25 m. Na dijelu trase koja prolazi kroz POVS HR2001371 Područje oko Dobre vode u duljini od oko 1,5 km ukupna površina šumskih staništa je 2,14 ha koja će se čistiti kao šumska prosjeka. Od ukupno pet stupova koji se nalaze unutar navedenog područja ekološke mreže dva stupa nalaze se na mozaičnom staništu šikara, dok se jedan stup nalazi na području maslinika pa stoga na tim lokacijama neće biti potrebno vršiti prosjeku ili košnju. S obzirom na navedeno održavanjem trase utjecaj će se na 2,14 ha površine što iznosi 0,09 % od ukupne površine navedene kao cilj očuvanja te se radi o utjecaju koji nije značajan. Također radovi održavanja trase obavljat će se bez korištenja teške mehanizacije u kraćim vremenskim razdobljima. Vjerojatnost kolizije s vodovima dalekovoda i strujnog udara smatra se malo vjerojatnom s obzirom na sposobnost eholociranja koju šišmiši koriste u izbjegavanju prepreka pri letu. Utjecaj uslijed svjetlosnog onečišćenja se može isključiti s obzirom da će se radovi izvoditi samo tijekom dana.

Trasa dalekovoda nalazi se na udaljenosti od oko 0,27 km od POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora te na udaljenosti od oko 6,6 km od POP-a HR1000026 Krka i okolni plato. S obzirom da se dalekovod nalazi izvan navedenih POP područja, staništa na kojima se nalazi dalekovod ne predstavljaju gubitak za ciljne vrste POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i HR1000026 Krka i okolni plato međutim s obzirom na udaljenost dalekovoda moguć je utjecaj kolizije ciljnih vrsta ptica s nadzemnim dijelovima konstrukcije dalekovoda ili elektrokucije. Analizom ciljnih vrsta POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i njihove osjetljivosti na sudare s dalekovodima najugroženije su ciljne vrste jarebica kamenjarka, ušara i ždral. Analizom ciljnih vrsta POP-a HR1000026 Krka i okolni plato i njihove osjetljivosti na sudare s dalekovodima najugroženije su ciljne vrste jarebica kamenjarka, ušara, ćukavica, siva štijoka, rida štijoka i mala štijoka. Jarebica kamenjarka zbog slabe okretnosti i frontalnog vida posebno tijekom lova i uslijed nasilnog dizanja u zrak osjetljiva je na koliziju. Ušara može biti izložena utjecaju uslijed kolizije s vodovima, a pogotovo uslijed aktivnosti noću. Staništa oko dijela dalekovoda pogodna su za ćukavicu koja se može povremeno pojavljivati u zoni dalekovoda. Ciljna vrsta ždral nije zabilježena u blizini planirane trase dalekovoda jer na području ne postoje staništa pogodna za zadržavanje ili lovna staništa. S obzirom da se dalekovod ne nalazi na glavnom migracijskom koridoru ždrala utjecaj na ciljnu vrstu se ne očekuje. Utjecaj na ciljne vrste ptica primorska trepteljka, eja strnjarica, rusi svračak, sivi svračak, ševa krunica, vrtna strnadica, voljić maslinar i leganj se ne očekuje jer se zahvat ne nalazi unutar POP područja pa neće doći do gubitka pogodnih staništa te također

nisu osjetljive na kolizije s vodovima dalekovoda. Dalekovod se ne nalazi na staništima pogodnim za ciljne vrste ptica koje su vezane uz močvarna, vodena ili priobalna staništa pa se ne očekuje utjecaj na ciljne vrste crnoprugasti trstenjak, vodomar, eja močvarica, čapljica voljak, bukavac, mala bijela čaplja, mali vranac, siva štijoka, riđa štijoka i mala štijoka. Utjecaj na ciljne vrste ptica primorska trepteljka, eja strnjarica, rusi svračak, sivi svračak, kratkoprsta ševa, ševa krunica, vrtna strnadica, velika ševa, mali sokol, voljić maslinar i leganj se ne očekuje jer se zahvat ne nalazi unutar POP područja pa neće doći do gubitka pogodnih staništa te također nisu osjetljive na kolizije s vodovima dalekovoda. Dalekovod se ne nalazi na staništima pogodnim za ciljne vrste ptica koje su vezane uz močvarna, vodena ili priobalna staništa pa se ne očekuje utjecaj na ciljne vrste crnoprugasti trstenjak, vodomar, eja močvarica, čapljica voljak, bukavac, mala bijela čaplja, mali vranac, siva štijoka, riđa štijoka i mala štijoka. Utjecaj na ciljnu vrstu bukoč se također ne očekuje jer ciljna vrsta nije zabilježena u zoni dalekovoda. Utjecaj na ciljne vrste surog orla, sivog sokola, škanjca osaša i zmijara se ne očekuje jer staništa u okruženju dalekovoda nisu pogodna za gniježđenje. Nadalje zbog dovoljnog razmaka između vodova dalekovoda (između 2,7 i 4,5 m od centrale osi stupa) te debljine vodova, koje je uočljiva za danje grabljivice, rizik od kolizije i elektrokcije se ne očekuje. Zaštitno uže označit će se duž dvije dionice trase dalekovoda čime će se smanjiti utjecaj kolizije za ciljne vrste jarebica kamenjarka i ušara. Boja oznaka bit će kontrastna te će dio oznake biti prekriven fosforescentnim premazom radi noćno aktivnih vrsta (ušara). Fazni vodiči na visokonaponskim stupovima pričvršćeni su pomoću nosivih i zateznih, a ne vertikalno postavljenih potpornih izolatora. Tako pričvršćeni vodiči ne omogućavaju pticama slijetanje na dijelove stupova gdje je elektrokcija moguća oko vodiča. S obzirom na sve navedeno može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ciljne vrste ptica POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i HR1000026 Krka i okolni plato.

Vezano uz moguće kumulativne utjecaje planirani dalekovod može imati kumulativni utjecaj zajedno s drugim postojećim i odobrenim zahvatima. Kroz POVS HR2001371 Područje oko Dobre vode prolaze trase tri postojeća dalekovoda: DV 110 kV Bilice – Trogir, DV 2x220 kV Konjsko – Bilice, DV 220 kV Zakučac – Bilice te odobreni dalekovod DV 2x110 kV Bilice – Trogir (dionica Bilice – Boraja). Trase navedenih dalekovoda, osim trase planiranog dalekovoda 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine ne prolaze u blizini špilje Dobra voda niti u Stražbenica špilja koje predstavljaju ciljni stanišni tip 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost te se može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja u kumulativnom smislu na navedeni ciljni stanišni tip. Ukupna površina šumskih staništa na trasama svih dalekovoda koje će tijekom korištenja biti pod utjecajem prosjeke iznosi oko 17,6 ha ili 0,8 % od ukupne površine navedene kao cilj očuvanja za ciljne vrste šišmiša te se radi o utjecaju koji nije značajan. Prosjeku ili košnju nije potrebno vršiti kroz ostala staništa. Također pripremni radovi i montaža odobrenog dalekovoda DV 2x110 kV Bilice – Trogir (dionica Bilice – Boraja) i planiranog dalekovoda DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine izvodit će se u odvojenim vremenskim razdobljima. Vezano uz kumulativni utjecaj na POP HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i HR1000026 Krka i okolni plato s obzirom da se dalekovod nalazi izvan navedenih područja ekološke mreže neće doći do gubitka pogodnih staništa stoga se može isključiti doprinos kumulativnom utjecaju na gubitak pogodnih staništa. Tijekom korištenja dalekovoda mogući su utjecaji kolizije i elektrokcije međutim s obzirom na sve prethodno navedeno vezano uz utjecaj kolizije i elektrokcije ciljnih vrsta ptica te primjenom predloženih mjera ublažavanja za POP-ove HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i HR1000026 Krka i okolni plato nisu utvrđeni značajni negativni utjecaji planiranog zahvata niti u pojedinačnom niti u kumulativnom smislu.

Slijedom iznijetoga u provedenom postupku glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“, Ministarstvo je utvrdilo da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu, uz primjenu ovim Rješenjem propisanih mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A.) te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže (B.).

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona propisano je da Ministarstvo provodi glavnu ocjenu za zahvate za koje je tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 33. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da ako nadležno tijelo utvrdi, uzimajući u obzir i mišljenje javnosti, da planirani zahvat nema značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Također, u skladu je s odredbom članka 33. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da rješenje iz članka 33. stavka 2. Zakona, sadrži mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbama članka 42. stavka 1. i 3. Zakona, kojima je propisano da je za zahvate za koje su u postupku Glavne ocjene propisane mjere ublažavanja, nositelj zahvata dužan pratiti izvršavanje propisanih mjera ublažavanja na ekološku mrežu u vezi s ciljevima očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže, odnosno da je nositelj zahvata dužan osigurati sredstva za praćenje.

Točka III. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 41. stavka 1. Zakona, kojom je propisano da ako nositelj zahvata ne provede mjere ublažavanja propisane ovim Rješenjem, da će ih provesti Ministarstvo na njegov trošak.

Točka IV. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 43. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da se rješenje u postupu glavne ocjene prihvatljivosti za zahvata izdaje na rok od dvije godine.

Točka V. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 43. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da se rok važenja rješenja iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu može, na zahtjev nositelja zahvata, jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa Zakonom ili drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.

Točka VI. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 175. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da će Ministarstvo po službenoj dužnosti donijeti izmjenu rješenja iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu ako se na temelju rezultata provedenog programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva i cjelovitosti područja ekološke mreže utvrdi da je provedbom zahvata unatoč primjeni mjera ublažavanja propisanih rješenjem došlo do značajnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Točka VII. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 175. stavka 6. Zakona, kojom je propisano da Ministarstvo može u bilo kojem trenutku ukinuti, u cijelosti ili djelomično, rješenje iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, u slučaju

nepridržavanja njime propisanih mjera ublažavanja ili nastanka nepredviđenih događaja s negativnim učincima na prirodu.

Točka VIII. Ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da se rješenje iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

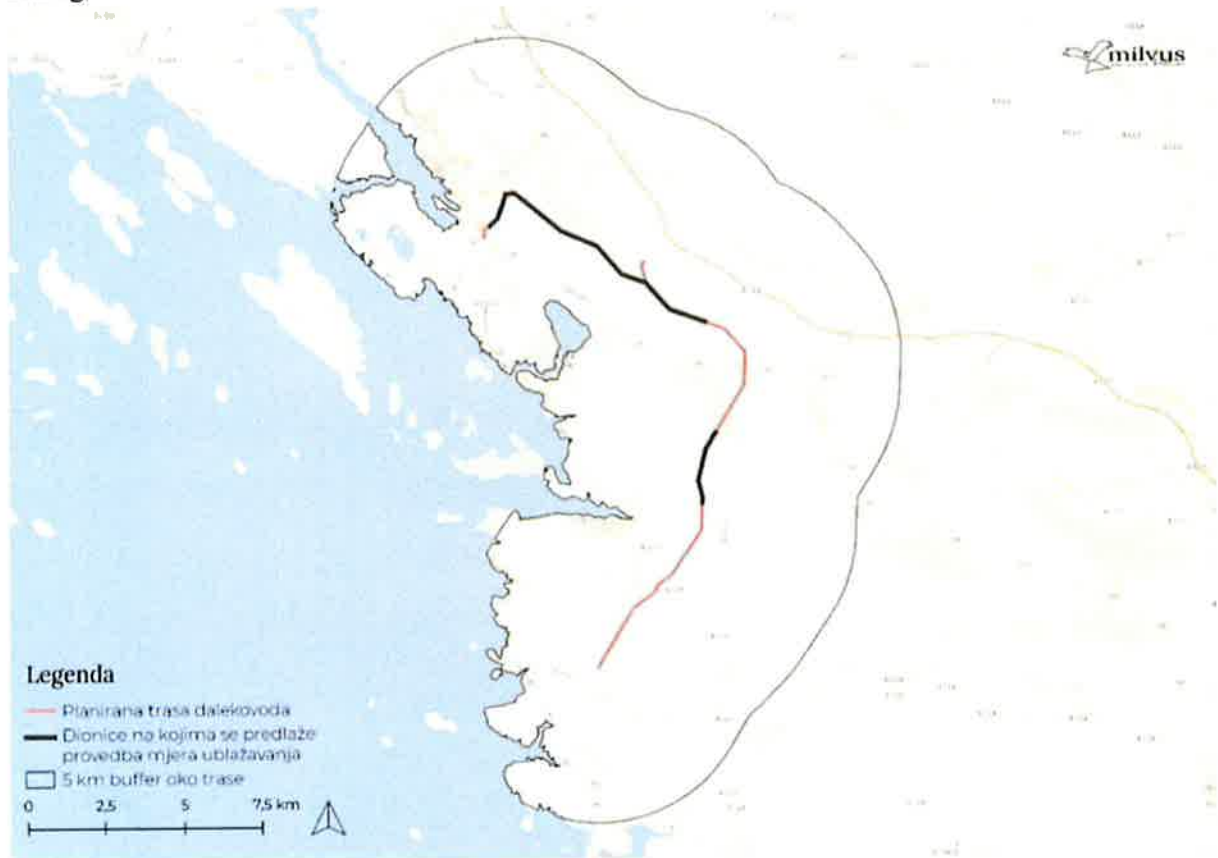
Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Kupaska 4, HR-10000 Zagreb, (*R s povratnicom*);
2. Ekonerg d.o.o., Koranska 5, HR-10000 Zagreb (*R s povratnicom*);
3. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, HR-10000 Zagreb (*elektroničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr*);
4. U spis predmeta, ovdje.

Prilog:

Slika 1. Dvije dionice dalekovoda DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine na kojima je potrebno označiti zaštitno uže (Slika je preuzeta iz Studije Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu „DV 2x110 kV Primošten – Podi/Ražine“, Ekoneg d.o.o. i Zeleni servis d.o.o., travanj 2022. – str. 166.)